

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Během 36 měsíců jsme realizovali 3 krátkodobé mobility: jeden jazykový kurz a dvě stínování ve škole (job shadowing). Původně měl projekt trvat 24 měsíců, ale kvůli pandemii a problémům spojeným s omezením cestování, výukou a celkovým pohybem osob jsme požádali o 12ti měsíční prodloužení. Díky schválenému prodloužení projektu se nám podařilo úspěšně realizovat všechny mobility a dosáhnout cíle, ke kterým jsme se zavázali.

Čtrnáctidenní kurz Erasmus plus byl realizován na jazykové škole Glossorama v Řecku, Chania. Chania je město asi s 50ti tisíci obyvatel, jeho centrum je malebné a v létě se stává oblíbenou turistickou destinací. V březnu, kdy se kurz realizoval, bylo historické centrum města skoro prázdné.

«Γιατί να μάθω Αρχαία Ελληνικά;»

Μια απάντηση στο παραπάνω ερώτημα δίνει ένας διαπρεπής ξένος φιλόλογος:

«Από όλες τις δημιουργίες του αρχαίου ελληνικού πνεύματος η πιο θαυμαστή είναι χωρίς αμφιβολία η **γλώσσα**. Οι άπειρες λέξεις, η σχεδόν απεριόριστη δυνατότητα σύνθεσης, η ακρίβεια στη σημασία, η απλότητα στην κλίση των ονομάτων και ο πλούτος στην κλίση των ρημάτων, το εναλλασσόμενο παιχνίδι των μορίων και των προθέσεων, η συντακτικής δομή, το εύηχον και η μουσικότητα, τέλος, δημιούργησαν το πιο τέλειο όργανο που ο άνθρωπος έφτιαξε, για να εκφράσει τις σκέψεις του. Και όπως η γλώσσα δημιουργήθηκε από την ανάγκη να εκφραστεί η ανθρώπινη σκέψη, έτσι και η ίδια με τη σειρά της συνέβαλε να δημιουργηθούν απ' αυτή τη σκέψη οι λογοτεχνικές μορφές με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους: σκέπτεται κανείς τα Ελληνικά της ποίησης, σ' όλη την ποικιλία της. Και μετά τα Ελληνικά της φιλοσοφίας και της ιστορίας, της ρητορικής, της αφήγησης και του μυθιστορήματος, της γραμματικής και της φιλολογίας, της ιατρικής και των μαθηματικών, της αστρονομίας και της φυσικής, της ζωολογίας και της βοτανικής, της γεωγραφίας και της εθνογραφίας, της θεολογίας. Πλευρές της σκέψης, τις οποίες, μαζί με άλλες ακόμη, η Ελλάδα αποκάλυψε στην ανθρωπότητα σε μορφές που έμειναν βασικές. Γι' αυτό η εκφραστική δύναμη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας παρέμεινε **ενεργή** και **ζωντανή** σε όλες τις γλώσσες του πολιτισμού (τεχνικοί όροι του λεξιλογίου σε όλες τις σύγχρονες γλώσσες)».

Raffaele Cantarella, La letteratura greca classica, Firenze 1967, σ. 25

(μτφρ. των συγγραφέων)

Kurz byl zaměřen na výuku starořečtiny pro středoškoláky. Obsahoval způsob výuky překladu archaického textu (hlavně didaktické techniky a techniky asimilace textu), výuku slovní zásoby (například jazykové hry), způsobu textového překladu Homera, který je velmi důležitý pro výuku gramatiky, výběr a využití aplikace audiovizuálních materiálů pro různé úrovně. Diskutovalo se o způsobu klasifikace zkoušek žáků a hodnocení studijního programu, nebo

jak nejlépe zvládat praktické problémy ve výuce. V rámci kurzu naše učitelka navštívila výuku starořečtiny v blízké škole, se kterou instituce spolupracuje. Přítomnost na výuce, možnost diskuse s učiteli byla přínosná v praktickém pochopení rozdílu výuky, která probíhá v Řecku se způsobem výuky na naší škole.

2^η δραστηριότητα

Αρχαία ελληνικά- Ερασμιακή προφορά. Στον μαθητή αρέσουν πολύ τα αρχαία ελληνικά και έχουμε αναφερθεί σε ορισμένα μαθήματα σε αυτά. Επίσης, του έχω εξηγήσει την ερασμιακή προφορά, μιας και αρέσει πολύ στον μαθητή. Θα του δώσω σήμερα κάποιες πληροφορίες σχετικά με την ερασμιακή προφορά, ώστε να τις μελετήσει εγκυκλοπαιδικά, και θα σταθούμε στην προφορά του κάθε φωνήματος αναλυτικότερα, βλέποντας τις σημειώσεις που θα του δώσω. Στον Μαξ αρέσουν τα αρχαία και θα κάνουμε κάποιες φορές, αφού μπορώ να τον βοηθήσω, χωρίς όμως να παραγκωνίζουμε τα νέα ελληνικά. Θα συζητήσουμε, λοιπόν, γύρω από αυτά. Έπειτα, θα του δώσω κάποιες αρχαίες λέξεις και ο μαθητής θα τις διαβάσει με ερασμιακή προφορά. Επιπλέον, θα εξηγήσουμε τη σημασία αυτών των λέξεων και αν διαφέρουν εν συγκρίσει με τα νέα ελληνικά. Στόχος εδώ είναι η ψυχαγωγία του μαθητή με ένα αντικείμενο γνώσης που τον ενδιαφέρει πολύ, αλλά και η συνειδητοποίηση της προφοράς μεταξύ αρχαίων και μοντέρνων χρόνων.

Starořečtina je velmi těžký jazyk, který je provázán s novořečtinou, protože novořečtina má ve starořečtině kořeny. Výuka obou jazyků by měla probíhat zároveň, anebo alespoň s odkazy na kořeny slov a jejich změny v průběhu staletí.

- Μακρά φωνήεντα: η = εε

ω = οο

πχ. η λέξη «κώμη» προφέρεται «κοόμεεε»

- Βραχεία φωνήεντα: ε = ε

ο = ο

- υ = ου
- αι = [ai] ξεχωριστά το καθένα
- οι = [oi] ξεχωριστά το καθένα
- αυ = [au] ξεχωριστά, δηλαδή αου
- ευ = [eu] ξεχωριστά, δηλαδή εου
- ου = ου

Η εκπαίδευση των παιδιών στην αρχαία Αθήνα

Σύμφωνα

- β = [b] “μπ” όπως στη λέξη bar
- γ = [g] “γκ” group
- δ = [d] “ντ” deal
- ζ = [zd] ? το όνομα Auramazda δόθηκε στα α.ε σαν «Ορομάζης»
- θ = [th] th (όταν είναι στην αρχή λέξης ακούγεται πιο πολύ το t, όταν είναι στο μέσο μιας λέξης ακούγεται πιο πολύ σαν th)
- κ = [k]
- λ = [l]
- μ = [m]
- ν = [n]
- ξ = [ks]
- π = [p]
- ρ = [r]
- σ = [s]
- τ = [t]
- φ = [ph] Philippos

Η κορασίδα πηγαίνει στο σχολείο... (460-450 π.Χ.,
Μητροπολιτικό Μουσείο Νέας Υόρκης)

Nové poznatky využila a využívá, jak ve výuce starořečtiny, tak novořečtiny. Došlo k velkému obohacení jazykových i didaktických kompetencí v oblasti výuky a klasifikace, ale i způsobu motivace žáků k většímu zájmu o starořečtinu.

Další dvě stínování proběhla na Kypru, ve škole Latisia v Nikosii, seznámila naše pedagogy s organizací výuky žáků v inkluzi a způsobu výchovného poradenství.

Stínování organizace inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami obsahovala informace o způsobu celkové klasifikace, klasifikace konkrétních zkoušek žáků a způsobu plánování vzdělávacího programu při on-line výuce. Dalšími body byla kritéria hodnocení výsledků žáků, srovnání výsledků žáků – rozdíly znalostí mezi prezenční a on-line výukou, jak probíhá doučování, jak řeší slabé výsledky žáků, jaká je pozice asistenta pedagoga, počet učitelů při výuce, či jiné metody výuky. Řešení otázky šikany se týká všech školních institucí, způsob řešení a prevence je však odlišný, zájem o toto téma bylo velké z obou stran. Dalším z tématu byl způsob financování vybavení speciálními pomůckami pro žáky v inkluzi. Aktuální, velmi zajímavé byly informace o problémech, které způsobila online výuka v psychickém a fyzickém zdraví žáků.

Při stínování výchovného poradenství bylo středem zájmu četnost spolupráce s rodiči na řešení problémů, způsob řešení konfliktních případů s rodiči žáků, začlenění žáka do běhu školy, kolektivu třídy, který se vrací po dlouhodobé psychiatrické léčbě, organizace inkluze, funkce asistenta pedagoga u inkludovaného žáka, způsob administrace inkluze, způsob drogové prevalence.

O organizační záležitosti spojené se způsobem začlenění žáků se speciálními potřebami, řešení problémů a krizových situací žáků, nebo o způsob socializace žáků se zajímaly obě strany, došlo ke vzájemnému srovnání zkušeností, inspiraci a vzájemnému poznání,

Nové poznatky pomohou v řešení šikany, užívání drog, administraci těchto problémů a hlavně ve způsobu prevence.

Výsledky a dosažený dopad: ve všech mobilitách učitelé získali informace a znalosti, které očekávali, zdokonalili si své dovednosti v oblastech vzdělávání i komunikace s rodiči a žáky v inkluzi.

Všichni účastníci si zlepšili své jazykové kompetence, seznámili se s rozdílnými spolčenostmi a kulturami, pochopili, jak velkou roli hraje místní tradice, či náboženství v řešení problémů s žáky. Účastníci si rozšířili své znalosti v konkrétních oblastech, získali nové podněty, ale i jiný pohled na způsob a organizaci výuky. Ve svém volném čase navštívili památky a historická místa navštívených zemí. V neposlední řadě si rozšířily své horizonty.

Disseminace

Výsledky mobility z kurzu výuky starořečtiny a hlavně způsob přípravy materiálů pro výuku prezenční i online učitelka sdílela s řadou zahraničních studentů, kteří k nám přijíždí na praktický Erasmus+. Jedná se hlavně o dostudované pedagogy, nebo o pedagogy, kteří si dokončují postgraduální studium na vysokých školách v Řecku a nemají s praktickou výukou zkušenosti.

Ημερομηνία 2020

Διδασκαλία Ελληνικής

Σχέδιο μαθήματος

Μαθητές/-τριες:

- Επίπεδο ελληνομάθειας: Προχωρημένο
- Διδακτικός χρόνος: 45' (12.45-13.30)
- Μέσα διδασκαλίας: www.studvisor.com, PowerPoint, εικόνες, φύλλο εργασίας
- Διδασκαλία: Μαθητοκεντρική
- Διδακτικοί στόχοι:
 1. Επικοινωνιακός στόχος/Ανάπτυξη προφορικού λόγου
 2. Ψυχαγωγικός στόχος
 3. Εμπλουτισμός λεξιλογίου
 4. Εκμάθηση ελληνικών παροιμιών

Οι zkušenostech z jazykového kurzu a všeobecně o dopadech mobilit Erasmus+ pro učitele, jsme se podělili s našimi partnery:

1. při krátkém organizačním online setkání partnerů projektu Sport, Culture, Inkluze

Στη μέση της σύνθεσης εικονίζεται η Ελένη. Ο Έρως της βοηθάει να δέσει τα σανδάλια της. Αριστερά και δεξιά στέκονται οι Διόσκουροι, τα αδέρφια της Ελένης, ο Κάστορας και ο Πόλυδεύκης. Ζωνγράφος του Λουτρού, υδρία καλπίς, 430-420 π.Χ. ΝΥ met, 19.192.86

Ηρόδοτος, Ιστορίη, 2.120

Εἰ ἐν Ἰλίῳ Ἑλένη ἦν, ἀπέδοντο ἂν αὐτὴν τοῖς Ἕλλησιν οἱ Τρῶες, ἐκόντος γε ἢ ἄκοντος Ἀλεξάνδρου. Οὐ γὰρ δὴ οὕτω γε φρενοβλαβὴς ἦν ὁ Πρίαμος οὐδὲ οἱ ἄλλοι Τρῶες, ὥστε τοῖς σφετέρους σώμασι καὶ τοῖς τέκνοις καὶ τῇ πόλει κινδυνεύειν ἐβούλοντο, ὅπως Ἀλέξανδρος Ἑλένη συνοικίῃ. Εἰ δέ τοι καὶ ἐν τοῖς πρώτοις χρόνοις ταῦτα ἐγίνωσκον, ἔπει πολλοὶ μὲν τῶν ἄλλων Τρώων, μάλιστα δὲ οἱ αὐτοῦ υἱεῖς, ὁπότε συμμίσγοιεν τοῖς Ἕλλησιν, ἀπώλλυντο, Πρίαμος, εἰ καὶ αὐτὸς Ἑλένη συνώκει, ἀπέδωκεν ἂν αὐτὴν Μενελάῳ, ἵνα αὐτὸς καὶ οἱ ὑπήκοοι αὐτοῦ ἀπαλλαγέιν τῶν παρόντων κακῶν.

2. při online setkání partnerů při projektovém setkání, projektu Love of Reading

The screenshot shows a video call interface. In the top right corner, there is a small video window of a woman with dark hair and glasses, wearing a purple shirt, with her hand near her chin. Below this, a Microsoft PowerPoint window is open. The title bar reads "9.11 gpb - Microsoft PowerPoint (Product Activation Failed)". The ribbon includes tabs for File, Home, Insert, Design, Transitions, Animations, Slide Show, Review, and View. The main slide area displays a presentation slide titled "Ελληνικές παροιμίες" (Greek Proverbs) with a colorful illustration of four people in traditional Greek folk costumes. On the left, a slide thumbnail pane shows four slides with various images. The status bar at the bottom indicates "Slide 1 of 17", "Office Theme", "Greek", and a search bar. The system tray shows the date and time as 00:28 on 08/11/2020.

3. při mezinárodním workshopu projektu Love of Reading

The image shows a hand-drawn map of Europe, where the outline of the continent is shaped like a cat. The cat's head is at the top left, its body forms the main part of Europe, and its tail is at the bottom right. The map is divided into several regions, each labeled with a country name: Cyprus (in the head), Czech Republic (in the upper body), Greece (in the lower body), Spain (on the right side), and Italy (in the tail). The drawing is done in blue ink on a light blue background.

Ενεστώτας: τώρα	π.χ. εγώ διαβάζω	
Παρατατικός: χθες συνέχεια	π.χ. εγώ διάβαζα	
 Αόριστος: χθες για μια στιγμή	π.χ. εγώ διάβασα	
Εξακολουθητικός Μέλλοντας: αύριο συνέχεια	Π.χ. εγώ <u>θα</u> διαβάζω	
Στιγμιαίος Μέλλοντας: αύριο για μια στιγμή	Π.χ. εγώ <u>θα</u> διαβάσω	
Παρακείμενος: έχω κάνει κάτι ως τώρα	Π.χ. εγώ <u>έχω</u> διαβάσει	
Υπερσυντέλικος: είχα κάνει κάτι ως τώρα	Π.χ. εγώ <u>είχα</u> διαβάσει	
Συντελεσμένος Μέλλοντας: θα έχω κάνει κάτι ως τώρα	Π.χ. εγώ <u>θα έχω</u> διαβάσει	

4. při setkání v Kryoneri v Řecku, které proběhlo v rámci spolupráce v oblasti výuky řeckého jazyka našich škol, naše učitelka sdílela materiály, které byly připraveny pro online výuku, s pedagogy stejné aprobace. Toto setkání proběhlo v září 2021. Proběhla i dlouhá diskuse o možnostech a přínosu mobility pedagogů v rámci Erasmus+.

Příklad přípravy pro online výuku:

Το μάθημα θα γίνει ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας studvisor.com, λόγω των περιοριστικών μέτρων στα σχολεία. Στην αρχή θα κάνουμε μία σύντομη συζήτηση για τις μέρες που πέρασαν, καθώς ήταν κλειστά τα σχολεία.

Δραστηριότητα 1^η (10 λεπτά)

Ως πρώτη δραστηριότητα, θα συζητήσουμε τι κάναμε την προηγούμενη φορά. Θα ρωτήσω τον μαθητή εάν θυμάται τι κάναμε και ποια ήταν η θεωρία του Αριστοτέλη. Θα ήταν καλό να κάνουμε μία επανάληψη και για αυτόν τον σκοπό έχω έναν πίνακα με παραδείγματα αρετών (π.χ. οργή-πραότητα-απάθεια). Επίσης θα υπάρχει και το ίδιο το κείμενο, καθώς μπορεί ο μαθητής να έχει κάποια απορία σε αυτό ή να θέλει να συνεχίσουμε να συζητήσουμε κάτι για αυτό.

Δραστηριότητα 2^η (15 λεπτά)

Ποίημα. Για να παραμείνουμε σε παρόμοια θεματική περιοχή, θα ασχοληθούμε με το ποίημα *Όσο μπορείς*, Κ.Π. Καβάφης. Θα ζητήσω από τον μαθητή να διαβάσει το ποίημα και να μου πει τι κατάλαβε από αυτό που διάβασε. Έπειτα, θα με ρωτήσει άγνωστες λέξεις και θα σχολιάσουμε βαθύτερα το περιεχόμενο του ποιήματος. Παράλληλα, μπορούμε να συνδέσουμε την θεωρία της μεσότητας και την ηθική αρετή με το ποίημα του Καβάφη και τον τρόπο ζωής που προτάσσει μέσα στο ποίημα. Με αυτόν τον τρόπο καλλιεργείται η κριτική σκέψη και η λογοτεχνική αντίληψη του μαθητή. Βρίσκεται σε προχωρημένο επίπεδο, οπότε θεωρείται καλό να δει ανησυχίες της ελληνικής- αρχαίας και νεότερης- λογοτεχνίας.

Δραστηριότητα 3^η (20 λεπτά)

Γραμματική και ασκήσεις. Στο ποίημα υπάρχουν οι λέξεις πηγαίνοντας, γυρίζοντας, εκθέτοντας. Θα ρωτήσω τον Μαξ αν αναγνωρίζει τι σημαίνουν και τι μέρος του λόγου είναι. Με αφορμή αυτές τις λέξεις, θα ασχοληθούμε με τις μετοχές. Γι' αυτό με τη βοήθεια πινάκων και παραδειγμάτων θα δούμε θεωρία σχετικά με το τι είναι η μετοχή, ποιες είναι και σε ποιους χρόνους τις συναντάμε, καθώς και την ορθογραφία τους.

Για την εμπέδωση των παραπάνω παραδειγμάτων, ο μαθητής θα διαβάσει ορισμένες προτάσεις. Σε αυτές θα υπάρχουν λέξεις στις οποίες θα πρέπει να βρει πώς γράφεται η μετοχή, επιλέγοντας ανάμεσα στα –όντας/-ώντας και –μένος/-μένης. Ως εκ τούτου θα γίνει μία επανάληψη στις μετοχές, και ο μαθητής θα εξασκηθεί στην ορθογραφία αυτών. Στο τέλος θα ρωτήσω τον μαθητή πώς του φάνηκαν αυτά που κάναμε σήμερα, για να πάρω ανατροφοδότηση. Έτσι, λοιπόν, θα τελειώσει το μάθημα και θα ανανεώσουμε την συνάντησή μας για την Πέμπτη.

ΥΠΕΡΒΟΛΗ	ΑΡΕΤΗ	ΕΛΛΕΙΨΗ
Οργή	Πραότητα	Απάθεια
Υπερβολική τόλμη	Γενναϊότητα / θάρρος	Δειλία
Ακολασία	Σωφροσύνη	Ανασθησία
Κέρδος	Δικαιοσύνη	Απώλεια
Ασωτία / Σπατάλη	Γενναϊοδωρία	Φιλαργυρία / τσιγγουνιά
Κολακεία	Φιλικότητα	Εχθρότητα